

MATERIAALEJA

LASTEN JA NUORTEN TURVATAITO- JA SEKSUAALIKASVATUKSEEN

Projektikoordinaattorit

Arttu Kuivala, KM

Hanna Poijula, KM

LADATTAVISSA
ILMAISEKSI

LADATTAVISSA
ILMAISEKSI

OSA-ALUEET ALAKOULUSSA

ITSETUNTO JA TUNNETAIDOT

KAVERITAIIDOT

SELVIITYMISTAIIDOT

OSA-ALUEET YLÄKOULUSSA

JOHDATUS TURVATAITOIHIN

TUNNETAIDOT

SUKUPUOLINEN HÄIRINTÄ

SEURUSTELUVÄKIVALTA

LAINSÄÄDÄNTÖ

IHMISOIKEUDET

SEKSUAALISUUS

SEURUSTELU

SEKSUAALIVÄKIVALTA

ALAKOULU MATERIAALEJA

THL (2019). Tunne- ja turvataitoja lapsille:

http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/126027/Tunne-%20ja%20turvataitoja%20lapsille_WEB.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Nektaria ry (2019). Pi(m)ppelipom - simppeä seksuaalikasvatusta alakouluun vuosiluokat 1-6: <http://www.nektaria.fi/site/pimppelipom/>

Väestöliitto: Turvataidot ja lapsen keho? -juliste:

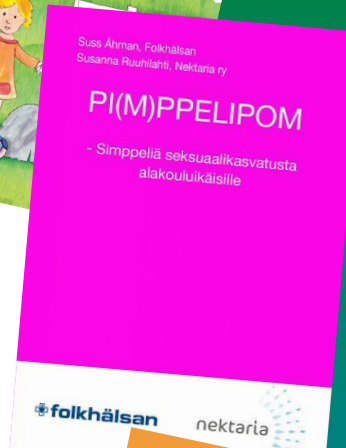
https://www.vaestoliitto.fi/vanhemmuus/tietoa_vanhemmille/pienten_lasten_vanhemmat/lapsi_jaseksuaalisuus/tulosta-juliste-turvataidoista/

Suojellaan Lapsia ry (2020). Isot tunteet tulevat ja menevät:

<https://suojellaanlapsia.fi/lataukset/>

Väestöliiton Youtube-kanavan soittolistat:

<https://www.youtube.com/user/vaestoliittory/playlists>

Väestöliitto: Hei, mitä minussa tapahtuu? - juliste alakoululle.

LADATTAVISSA
ILMAISEKSI

- Toimii apuvälineenä kokonaisvaltaisen ja ikätasaisen seksuaalikasvatuksen suunnittelussa
- Lapset voivat itse lukea ja saavat tietoa omasta kehityksestään
- Vanhemmat saavat tietoa, vanhemman sekä opettajan välinen vuorovaikutus mahdollistuu paremmin

Lataa osoitteesta:

https://www.vaestoliitto.fi/@Bin/0dea15a07acff0fef58c3b9f29e7e801/1598275911/application/pdf/6396421/alakoulu_A1_juliste_verkko.pdf

HEI, MITÄ MINUSSA TAPAHTUU?
Lapsen seksuaaliterveys

The poster is divided into three horizontal sections: yellow (top), orange (middle), and light blue (bottom). Each section contains text and illustrations of children. The bottom section includes logos for Väestöliitto, Emma & Eeva, and folkhälsan, along with a QR code and a 'Haloo!' (Hello!) button.

ALAKOULU – VIDEOITA JA ANIMAATIOITA

- **Kehoni on minun –animaatiot – OPETTAJILLE, KASVATTAJILLE ja VANHEMMILLE (Pelastakaa Lapset ry):** <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/09/02/kehoni-on-minun>
- **Yle Pikku Kakkonen:** <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/06/05/pikku-kakkosessa-annetaan-kaikille-kehon-osille-nimi-ja-opetellaan>
- **Turvallisesti netissä (Tasaseks):** <https://www.youtube.com/watch?v=qMHwPgHO0SQ>
- **Seksuaalinen häirintä (Tasaseks):** <https://tasaseks.fi/videot/seksuaalinen-hairinta/>
- **Grooming-video (Pelastakaa Lapset ry):**
<https://www.youtube.com/watch?v=guh6rOKZOvo&t=5s>
- **Oma keho on supersankari (Neuvokasperhe):** <https://www.youtube.com/watch?v=VtYWYUyNCF8>

YLÄKOULU MATERIAALEJA

THL (2012). Turvataitoja nuorille: <https://www.julkari.fi/handle/10024/90817>

THL (2015). Seksuaalikasvatuksen tueksi: <http://www.julkari.fi/handle/10024/129742>

RFSU (2019). Seksuaalikasvatusmateriaali 13-16-vuotiaille:

https://www.rfsu.com/fi/sex-body-rights/?gclid=EA1aIQobChMIoOnE3cHQ5wIVCM53Ch0LwvSNEAAYASAAEgJB2fD_BwE

Elinan päiväkirjasta sarjakuva seksuaalisesta häirinnästä:

https://www.ouka.fi/documents/64277/104164/Elinan_p%C3%A4iv%C3%A4kirjasta.pdf/32337328-edda-467f-aa6b-5204b587ebc2

Elinan päiväkirjasta pedagoginen ohje:

<https://www.ouka.fi/documents/64277/104164/Ohjeistus+opettajalle+sarjakuvaan.pdf/6e8bd839-6a15-46c9-9e9b-8dd51697b9ef>

Amnesty International (2013). Mun rajat –opetusmateriaali: https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/frantic/amnesty-fi/2014/04/MUN-RAJAT_TYOKIRJA_TA_lores-3.pdf

Viola ry: My Space -materiaaleja ja julisteita:

<https://ensijaturvakotienliitto.fi/violary/yhdistys/materiaalit/#1577704164956-184b97e9-0ade>

Sosiaalinen media ja nettiturvallisuus:

[Turvallisesti netissä -oppituntidiat \(6.-9.lk.\) \(pdf\)](#)

- **Tehtävävinkkejä muun muassa turvalliseen netin käyttöön, nettikiusaamiseen ja kuvien jakamiseen hankkeen nettisivuilla**

https://www.ouka.fi/oulu/kehittamishankkeet/ajankohtaista-turvallinen-oulu/-/asset_publisher/2fVr/content/turvallinen-oulu-hankkeen-etatehtavavinkkeja-hyvinvoinnin-ja-median-kayton-vahvistamiseen

- **Turvallisesti netissä –oppituntidiat**

<https://www.ouka.fi/documents/6593335/20064831/Nettiturvataidot-oppitunti+6.-9.lk.pdf/ce1ad29b-b4b4-4274-9821-5f4809132382>

TEHTÄVÄ - TURVALLISESTI NETISSÄ

Ohjeet oppilaalle:

1. Katso Mannerheimin lastensuojeluliiton Turvallisesti verkossa -video.
2. Vastaa kysymyksiin videon perusteella.

Katso video (kesto 3min): <https://www.youtube.com/watch?v=jyxlGfG7Mo&t=256s>

Vastaa videoon liittyviin kysymyksiin:

- Millaisia uhkaavia tilanteita sinulle tuli mieleen?
- Mitä turvatoimia netissä liikkeessä tarvitaan?
- Mitä vinkkejä antaisit kiusaamisen, ikävän kohtelun ja häirinnän ehkäisemiseksi netissä?
- Minkälaisia neuvoja tutkija antoi videolla niihin tilanteisiin, joista saattaa koitua sinulle netissä harmeja?
- Minkälaisia vinkkejä antaisit alakoululaiselle netin käyttöön liittyen? Listaa vähintään kolme vinkkiä.
- Mikä videolla oli uutta, mikä ennestään tuttua?
- Mitä ajatuksia video herätti? Mitä sinä voisit tehdä jos näet kiusaamista, ikävää kohtelua tai häirintää netissä tai somessa?

Muista: Jos netissä sinua tai jotain toista kiusataan, kohdellaan ikävästi, häiritään tai joku outo tyyppi ahdistelee sinua esim. viesteillä:

1. Kerro luotettavalle aikuiselle.
2. Ota ruutukaappaus viesteistä tai kuvista/videoista.
3. Estä henkilö. Ilmoita sivuston tai sovelluksen ylläpitäjälle.
4. Ota tarvittaessa yhteys poliisiin.

Vähäpukeiset- /nudekuvat ovat tulleet osaksi nuorten arkea. Harkitse tällaisen kuvan lähettämistä pitkään! Kuvien lähettämiseen liittyy aina riski, että ne lähtevät leviämään ja päätyvät väärin käsiin, vaikka henkilö jolle kuvan alunperin lähetit olisikin luotettava (esim. sen hetkinen tyttö-/poikaystävä). Jos saat pyytämättäsi tai haluamattasi tällaisia kuvia, se ei ole ok ja sitä ei tarvitse hyväksyä!

Tehtävän lähteinä: <https://www.mil.fi/tehtavat/turvallisesti-verkossa/>

Etätehtävävinkki on koottu Turvallinen Oulu-hankkeen Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa toimenpiteessä.

YLÄKOULU - VIDEOITA JA ANIMAATIOITA

- **Yksittäistapaus lyhytelokuvasarja (esim. Pysäkki ja Tyttöbileet) ja opettajan ohje (Tuffifilms & YLE):**
<http://www.yksittaistapaus.fi/>
- **Seksuaalinen häirintä #eiobook (MLL)**
<https://www.youtube.com/watch?v=3rNPr8ufzCo>
- **Kaveri seksuaalirikoksen uhrin tukena (Rikosuhripäivystys):**
https://www.youtube.com/watch?time_continue=2&v=fWVjx3fvcUI&feature=emb_title
- **Sextortion - kiristys alastonkuvilla (Keskusrikospoliisi):** <https://www.youtube.com/watch?v=yOyLMzk-OYE>
- **Humoristinen video Sextortionista nuorille englanniksi:**
<https://protectchildren.ca/en/programs-and-initiatives/dont-get-sexorted/>
- **Grooming – Anssi (Pelastakaa Lapset ry):**
<https://www.youtube.com/watch?v=eNmjX3ewS8>
- **Haukkuminen, feikkiprofiili tai luvaton kuva somessa - Mistä apua? Tubeäiti Q&A:**
<https://www.youtube.com/watch?v=Wsw2UYS7inw&t=283s>
- **Turvallisesti verkossa (Suvi Uski – ”sometohtori” ja MLL)**
<https://www.youtube.com/watch?v=JvcxIGfG7Mo>

TULOSSA 2021

LISÄÄ MATERIAALEJA LÖYDÄT

WWW.OUKA.FI/TURVALLINENOULU

KIITOS!

OUKA.FI/TURVALLINENOULU

OULU

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

